

Podružnica sv. Roka v Hrastu

Vir: Pavel Verderber 1953

Slog stavbe je preprost barok. V začetku tega stoletja – okrog l. 1905 je bila stavba zvišana na ta način, da je bilo odstranjeno ostrešje, z zidu na zid so bili postavljeni leseni loki, na zgornji strani pokriti s pločevino, na spodnji pa narejen polkrožni strop. Cerkev je torej brez podstrešja.

Velikost: dolžina 12 m, širina v ladji 5 m, v prezbitериju 4 m, višina do vrha svoda 5,50 m, prezbitერიj malo nižji, ok. 5 m. Nad prezbitერიjem je preprost okrogel obok.

Oprema: Veliki oltar je lesen, marmoriran, grobo delo, ni posebno lep. Zadaj je napisano: Leta 1825, Joseph Schiltz Pingscit primo. Johan Protmann Secondo Pingscit. Pre-novil Ognjeslav Pintar, podobar in zlatar iz Semiča, l. 1888, Matija Flajnič in Ive Frankovič Kaštalnika (ključarja).

Glavna slika predstavlja sv. Roka v običajni pozi, velikost slike 90 x 70 cm. Podpis slikarja levo spodaj – Wisiak pinx. 1874. Pod tem platnom je bilo na istem okvirju drugo starejše platno s sliko sv. Roka brez podpisa slikarja. Slika je lepa. Leta 1954 je bil zanjo napravljen nov okvir in zdaj visi v župnijski pisarni. Istega leta je slikarka m. Pia Garantini, uršulinka iz Ljubljane, naslikala Marijino majniško sliko, ki se za šmarnično pobožnost vstavlja v oltar namesto sv. Roka.

Nad glavno oltarno sliko je preprost, grobo izdelan kip Žalostne Matere Božje z mrtvim Jezusom. Enako grobo delo je prav na vrhu, Bog Oče z zemeljsko kroglo v roki. Drugih kipov na oltarju ni, čeprav je nastavek večji kot na ostalih podružnicah v župniji. Na oltarju stoji preprost tabernakelj, 50 cm širok in 55 cm visok, s tipičnimi baročnimi arabeskami na vratcih. Leta 1923 je bil nabavljen nov križev pot – reprodukcija na platnu. Slike so dokaj lepe, le prevelike za majhno cerkev. Na nekaterih je oznaka L. M. Črne okvirje je izdelal domači mizar Franc Ostronič.

Istega leta je bil narejen ozek lesen kor in cerkev je bila na novo dekorativno poslikana.

Veliki zvon – 290 kg je bil nabavljen l. 1938 pri podjetju Zvon K. D. Št. Vid, št. 654. Okrašen je z reliefom sv. Antona Padovanskega in napisom. »Sv. Anton Padovanski prosi za nas!« Na žalost pa je počen.

Srednji zvon ok. 100 kg, z napisom Strojne tovarne in livarne Ljubljana št. 1869-1927, je z reliefom sv. Roka.

Mali zvonček, težak približno 30–40 kg, ima ob zgornjem robu znak: 1354; potem-takem naj bi bil iz tega leta.

OPOMBE IN DOPOLNITVE

Vir: Jože Rački 2013

- **Prva omemba:** 1526 (Valvasor omenja cerkev naše ljube gospe v Hrastu).

- **Sedanja zidana cerkev:** 1646, zvonik pozidan leta 1900.

- **Cerkev ni posvečena.**

- **Glavni oltar:** Lesen, marmoriran, grobo preprosto domače delo. V sredini slika sv. Roka je delo slikarja Wisiaka iz Kranja. Na hrbtni strani je napis, da ga je 1825 prvič poslikal J. Schilz, drugič J. Protmann, leta 1886 pa ga je obnovil O. Pintar, podobar in zlatar iz Semiča.

V cerkvi je prejšnja stara slika sv. Roka, avtor ni znan.

- **Križev pot** je reprodukcija – tisk na platnu iz leta 1923.

1. ton B₁₋₀, **bronast**, ø 83 cm, teža ok. 200–300 kg, napis: Zvonarna K. D. Št. Vid nad Ljubljano št. 654, leta 1938, počen.

2. ton Es₁₋₈, **bronast**, ø 64,5 cm, 155 kg, napis: Strojne tovarne in livarne Ljubljana št. 1869, leta 1927.

3. ton F₁₋₀, **bronast**, ø 35 cm, leto 1374, počen.

Vir: Krajevni leksikon dravske banovine: str. 141

Podružnična cerkev sv. Roka v Hrastu

Slog cerkve je preprost barok, stala je že v Valvasorjevem času. Veliki zvon, težak 290 kg iz l. 1938, je delo podjetja Zvon K. D. Šentvid št. 654. Srednji zvon, težak 100 kg iz l. 1927, je delo Strojne tovarne in livarne Ljubljana, št. 1869. Mali zvonček, težak 40 kg, ima letnico 1354.

Vir: Franc Kastelic (rokopis)

Podružnična cerkev sv. Roka sp. je bila zgrajena v spomin na kugo, ki je morila v Beli krajini l. 1646.

Zgoraj levo: Zunanost cerkve sv. Roka.
Zgoraj desno: Cerkevna ladja z glavnim oltarjem.
Spodaj levo: Oltar z obnovljenim tabernakljem.
Spodaj desno: Zaveznik sv. Rok.